

Норуот күүхэ — көмүөл күүхэ!

ЭНГСИЭЛИЙ

• Нам улууңун ханыната • 1935 сүй алтынны 5 күнүгээр төрүттэммитэ •

1999 с.
Ыам ыйын

27
күнэ

чэпниэр
№ 65 (8594)

“Тыл - омук баар-суюх сяяннаа уонна быстыспат бэлиэтэ. Хас биирдии норуот бэйэтин ураты майгыннаах культуратын, үгэстэрийн, тылын харыстыры суверенийн быраантаах.”

Саха Республиканы Тыл туунан Сокуонуттан

БАДЫНЭЭ... БҮГҮН... САРСЫН...

(Улуус бадынлыгын мунньябыттан бэлиэтээнинэр)

■ Ааспүйт нэдийлээр республика үрдүнэн 66 баанаар бэлиэтэммит, Нам улууңтар икки — Искраа уонна Нам селотугар.

■ Нам селотугар ырааңдыны ытылла турар. Быам ыйын 24 күнүгээр тэрилтээр тастарын бэрэбэркэлээнинэгээр дээрээс тэриллиб. Рейдэ түмүгүнэн бөхтөрүн-сынтарын ыраастамматах тэрилтээрээ ыстыраап түхэриллэр. Чааңынай ыал ыраастаныларын бэрэбэркэлээнинэг эмээгээр дээрээс тэриллиб. Чаяаңынай ыал баайын-дуулун ессе тогул ынаарал сяалтан санга ханаайыстыбанай кинига онгоулла сэлдээр. Птицефабрикагтан куурусса ажлан атылаабыттар. Село корүнүү тусарар инниттэн уулуссалары, паарканы өрөмүнинээнин сафланахтааха.

■ Үрээгүрийн управлениета тэрийнитинэн оскуолалар директордыгыгар уонна завучтарыг гар семинар ытыллыбыт. НПУ-га баар оскуола энгилгиттэн улуулаа статустаах эксперименталын площадка болуухааха, сана предметтээр киризэхтэхтэр. Быам ыйын 25 күнүгээр улуус оскуолаларыг гар бүтээн звоноктар, 27 күнүгээр переведной экзамениар болуухаахтар. Социалний реабилитацийн училищетийн базатыг гар оскуола оюлорон технический үерэхтэйнин болтурууна корүнүү сэлдээр.

■ Улуус үрдүнэн икки балыына — 2 Хомустаах уонна Партизан балыыналаара ууга барыттар. Халаан уутун кэмигээр 34 ыараахан балыынаа кирибит. Хаан биэрбит дынгийн балыына элбэх иштээх олор бэйт. Балыынаа массынналара алданан бүтээн эрэллэр дээр кылаабайна врач солбуу ааччыга Н.М. Шестаков инициатор.

■ Улуустаары санэпиднадзор кылаабайны враа В.С.Хохолова инициннэриитинэн, улуус үрдүнэн бэйд ыраастааны бэрэбэркэлээнин ытылла турар, бэй ыйын 10 күнүгээр дээрээ ытыллылара сабааланаар. Искра нэшилийгээр муус устар ыйттан Канаев дээр санаа фельдшер кэлэн үлэллийн олор, тухаа оборудованиета, медицинский оснащениета суюх. Сухожаровой онохтор суухтарынтан улуус үрдүнэн гепатит ыарыы элбийн турар. Туберкулез ыарыы эмээ элбэх, бу ыарыыны утары охсуяарага анал программа онгоулла илик.

■ Сайын устата водопроводынан уунан хааччийны үлээ барылаахтаах. Оттук сезона ыам ыйын 29 күнүгээр дээр. Урут тахсыг бэйдэлгээр олодуран уонна ыттар кишины ытыллылара тахса турарынан сибээстэн ыттары, кускалары олоруу билитин да ытыллылар, ыт 30 солк., куска 15 солк.

■ Ааспүйт нэдийлээр культура үлээхтэрийгээр аналаах семинар ытыллыбыт. Быам ыйын 20 күнүгээр Дьюкуускай куураттан культура уонна туризм управлениетынтан 16 кийилэх делегация тахсан бириг үлээхнэгээ 4 сяиллаах дуогабар түхэрийт. Дуогабарга этилбигитинэн, Хамааттга Тулагыны, 1 Хомустаах Хатааны, Хатын Арыы Жатайы, «Дырүү» ансамбл «Ойохай» ансамблы, Маган Нам куулубан ыгытта бириг үлээхнэхтэхтэр. Оюу музикальный оскуолатыг гар экзамениар бүшүүттээр, хаачьстыбата үүчгэй.

■ Бэс ыйын 12-13 күнүнэригээр улуус 200 сялыг гар аналаах Спартакиада ытыллылаахтаах.

■ Президент иницин эдэр парламент дээр тэриллэр, онно бишиг улууспүүттэн бири бэрэстгийтэй киризэхтэх. «Абитуриент-99» штабка үлэ барар, ыччэт уонна уэрэх Министерстволарын ыгытта кэпсэтийлэр ытыллыбыттар.

■ Тыа ханаайыстыбатын управлениета инициннэриитинэн, 1 Хомустаахха 20 га, Хамааттата 70 га сиргэ сиэмэ ыныллыбыт. Быам ыйын 24 күнүгээр Модукка ыныллыбыт. 60 т хортуюопи киллэрлилан ыныгыг бэлэм турар, «Сайын» баанынай ханаайыстыба 40 т хортуюопи киллэрбит. 1253 ынаах сантарыллыбыт, онтон икүүстийн сиэмэлэхинин 123. Бэтуун нэшилийгээр икки эрэйнах сиэмэлэхинэн. Бынах уонна сялыг өвлүүтэ үрдүк, 66 ынах сяуын, 4 нырэй уонна 12 сялыг өвлүүт. Нам селотугар өвлүүт үс ынаах дваат сиэн буолбатах, уокка обустаран өвлүүттээр дакаастаммыт.

■ Налоговой инспекция инициннэриитинэн, сир уонна имущество нолуоктарыг гар бирийнээн дьонтон нолуок хомууругат үлэ барылаахтаах.

■ Үп управлениета инициннэриитинэн, бюджетной сферада муус устар ыйдааы хамнас 95 барыынаа, дынгилалтара куулун тутар ыйдааы хамнас барьта түнгэтийллиб. Господдержка харчыга кэлихтэх.

■ 1 Хомустаах котеллайын өрөмүнэ ытылла турар. Котеллара уларыйлаахтар, бэс ыйын 1 күнүгээр дээрээ үрэйин үлээ барар.

■ Быам ыйын 24 күнүттэн Нам-Дьюкуускай трассатын асфальтнан салтын бүрүүү үлээ сафламмыт. Дьюкуускайтан биригээдэлэр тахсан үлээрин сафалаабыттар.

Бэлиэтэнэ В. РЫКУНОВА.



ҮЛЭ КОДЬҮҮҮН ҮРДЭТИИ - БИҮҮГИ СОРУКПУТ

A.K. АКИМОВ,
Правительство Председателин
бастакы солбуйиааччы

СР Президенчин Парламентига уонна
республика нэшилийнээтийгээр Суругун
кохтөөх дьүүлэхийн салданаар. Улуус би-
нтыкатаа
Правительствор
кореүүүлэрин уонна отчуутааынна-
рын программийн докумоунарын сүрун
тезистэрэ уонна хайсхалара экономи-
ка дынгээх баар секторын сяйнинары-
ны, производство үүнүүтүн ханаайы-
чийн ойнур кыях баарын көрдөрөллэр.
Туроруллуб соруктары толоруу го-
сударство сүрүнүүр оруулун үрдэтий.
Ол ууны 0,2 барыынага тэнээ-
ста. Ону тэнэ сяуын ачч-
аинна бигтаарда, балансовай ба-
рыс уүнна. Бородууксуйя 15 көрүгүттэн
7-гэр сорудах толорулунна. Таһаааны
кыынай аялалыг сүрүн кээмэй тулола. Бу-
утууэн ситиинии бөрөгөтөр уонна
сайниниар наада. Ол сяалтан бороду-
уксуйаны огоруу уонна батары II-с
кварталлаауы уонна сял бүтүүр дээрэ
коми эйнэлэн көнгэтиллэн тиризид-
линэ. Итинник сорудахтар предприяти-
еларга, улуустартга уонна куораттар-
га тиризидиллэр. Бу күннэргэ улуу-
стар бэйэлэрин кыахтарын
аадынан-сүүттанаан, санаа сорудахтары

тара уонна гражданин түмсүүлээрин эрэ күүнүн сити-
ниллийн собо саарбаатаммат.

Дынгээх сайдыга өвлүлүү
экономикин государствийн сүрүннээнин оруулун уонна
көдүүүн үрдэтиххээрээ кыл-
лальн сеп. Рыног бэйээг онун
буллартыя, тугу баарар дынай-
тыа динэтий дойрх буолла. Ону
ааспүйт сяаллардааы реформа
хамаамын, алдастара уонна сын-
халара чавылхайдык
көрдөрөллэр.

Боростойаа суюх соруктар
турдуулар. Ону бишаардахьтын
эрэ нэшилийнээх баар
дохуутун үрдэтиххэтийн, олох
таымын билээрдиг түпсарахы-
гытын сеп. Билигин сүрүн сорук-
тар уонна сяаллар бишаарын
нылар. Онон инники билянгна
батарынын кытари сибээстэх
чопчү механизминарын огорон та-
наарын турохтааха. Өгөрдөөвүтээ
Правительство бастакы квартал-
га экономической сайды
тумуктарин көрбүтээ.

Бородууксуйя сүрүн
коруунээрин огорууга уонна ба-
тарынга кварталааыы билянгна-
ах сорудахтары тиризиди
практикаа көдүүтээзин олох дака-
астаат. Ааан эрэ сял бастакы
кварталын тумуг промышлен-
ность сүрүн салаалара хаялтыг-
тад улам тахсан эрэлээрин
көрдөрдэ. Кэнники сылларга,
«АЛРОСА» АК үлэтийн киллэр-
бэжэс турал, промышленний про-
изводство үүнүүтүн ситиининэ.
Ол ууны 0,2 барыынага тэнээ-
ста. Ону тэнэ сяуын ачч-
аинна бигтаарда, балансовай ба-
рыс уүнна. Бородууксуйя 15 көрүгүттэн
7-гэр сорудах толорулунна. Таһаааны
кыынай аялалыг сүрүн кээмэй тулола. Бу-
утууэн ситиинии бөрөгөтөр уонна
сайниниар наада. Ол сяалтан бороду-
уксуйаны огоруу уонна батары II-с
кварталлаауы уонна сял бүтүүр дээрэ
коми эйнэлэн көнгэтиллэн тиризид-
линэ. Итинник сорудахтар предприяти-
еларга, улуустартга уонна куораттар-
га тиризидиллэр. Бу күннэргэ улуу-
стар бэйэлэрин кыахтарын
аадынан-сүүттанаан, санаа сорудахтары

туроурунан үлэлэн-хамсаан эрэллэрээ
дьону-сэргэн үердэр.

Экономика дынгээх баар секторын
улаарта тутууну, материальний произ-
водство салааларын көдүүүн үрдэтийн
иэрээ социалний эйгээ сайдыты-
гэр эмээ итинэхээ майгынныр ула-
раты барыахтаах. Дээ, манна
государство дыайыга ханаангытаа-
вар да үрдэхтэхээ. Республика таын-
наах, үс ортуулэх дуогабар оруулаа ула-
атынтын кытта тэнээ.

Өгөрдөөвүтээ СР Президенэ М.Е. Николаев радионан тыы эппитэ. Онно
кини профсоюзны тэрилтээр, акцион-
ерней общестолар салайаачылаа
туора туро суюхтаахтарын, экономи-
каны, рыногы онгурууга активийдик
кыттаахтаахтарын санапытга. Олааты
түгүй? Бийрийнээн предприятиелар,
подразделениелар таыннарын бай-
элээрин дохууттарын уонна ороскуотта-
рын аафардга уонна сялко билянгын-
ыраа үерэнхтэхтээр, улаа көдүүүн
үрдэтихтэхтээр, маныхаа производ-
ство көдүүүн үлаатынныны ум-
нуу суюхтаахтар. Кимиэх да кистэл
буолбатах, бийнээ барыга санаа хоту
барбат. Производственай эйгээ хам-
наа 26,1 барыынан улаатта. 1998 сял
тохсуннуу-олуннуу ыйыгар тэнгээхтэх-
ха. Оттон промышленний бородууксуйя
кээмийн индекс 0,2 барыынан. Барыс
промышленности сял ылалына. Ону
даааны доллар курса үрдээн уонна эксп-
орт суюхтар. Материалний производ-
ство аялалыг оролцоруулж бийтээ
отхук үлэлэнин салданар.

1999 сялолуни 1 күнүнээти туру-
гунан бөдөн уонна орто предприяти-
елар андадаа ноочоотох үлэлэн кал-
лилэр, бий уонна эргийэр үбүнэн хаа-
чынын мелтүүр. Бэйз эргийэр убэ
тийийтээ кредиторской иэс улааты-
гара тиризидэр. Ол инигээр хамнас
төлбүрээ эмээ киирсээр. Муус устар 1
күнүнээти туругунан ол иэс производ-
ственай эйгээ 2,2 млрд. солк. буолла,
эбэтэр уопсай иэс 77 барыынагар
тэнгээстээ.

Проблема биир силинэ төхөн эмэ
экономический аяллы баарын, киши
ийгээр баптатын үрдээн предприяти-
еларга хамнааны үрдээ олороллорууга
рындар. Ити төхөн эмэ колективтарга

(Бүтүүчүүн 2 стр. көр)

ЫНЫЫ-99

УЛУУС БААҮҮНАЛАРЫГАР

Бу күннэргэ улуус бааүүнларыгар сааски ыны
хампаанынтаа баар. Билинги турогуунан 1030 гектар-
га сиик сантарылынна. 259 гектар иэнээх хоруутуу ыты-
лынна. Барыга 457 гектардаа бааүүннэе культивация,
барааналанын уонна да аялал агротехнический үлэлэр
ытылыннылар. Ол инигээр «Нам» УПХ, «Истэр» уонна
«Сэргэ» бааүүнай ханаайыстыбалаа ордук хотуул-
ахтын үлэлэтийлэр, онорбут, хоруулт сирдэрийн иэнэ
атыттарга холоотохко балачча. Намнаар 150 гектарга
сиик сантарылар, сааски хоруутууну 50, культиваци-
яны 55 гектарга ытытылар. Маны тайынан 20 гектарга
турохтаахаа культивация сиэмтийн ытыллаар. «Сындыс» 10
гектарга сиик сантарда, 10 гектары барааналатаа. «Ис-
тэр» бааүүнайдаа 100 гектарга сиики сантарыны, 30

гектарга хоруутууну, 100 гектарга барааналаа ынты-
лар. «Сэргэ» б/х 40 г. сиик сантарылынна, хорууту-
нуу 100, барааналааны 100 гектарга ынтылла. «Бурдук»
б/х 50 г. хоруутууну, 50 гектарга барааналааны үлэтийн
онордо. «Модут» ГУП саас

Николай Христофорович үлэтийэр хас сарсыарда айы 8 чаас инниэнэ кэлэр. Палаталарын кэрийзэн, ыарынхтарын кытга кэпсээр, турктарын билэр. Кини сахара орто ундохтаах, толору эзтэх-сийинээх, киши мышыммат сирэйдээх уонна төбөлөх.

Сорөр билэр да киñитин билбат курдук туттан, операционайга ааñар. Ити үлээр олус эпизитээзүйнен, уустууган бываарылтар. Кини олодун бываанын бэлэрэнэн дышала буолбатах. Операцияльныр киñитин олодун, улэтин, психологиянын бийс тарбаын курдук билэр.

Хирургический отделениея кирибим уон ики хоноотун кытта Христофорович үс чеas устата операциялаабыт. Операционайга баран иñербин юйдубун. Реанимацияя үс хоммуупун. Кэрэ дьүүннэх, кизн-холку майгылаах сиэстэрэлэр утых иñердэллэрин, туалеттаталарын туул-бит курдук саныбын.

Онус палатада алтыабыт. Баñылай овонньор - Христофорович биir дойдулаа, Ньюба Мархатын олохтоо. Куолайыгар искэн тахсыбытын враах эминэн суурыйан, хаахтатар-силлэтэр. Баñылай аныра-сиир үчүэй. Уоллаах кылына кунаайы солбуна сильдан, ас аралалларын охсон иñер. Санга дылын инниэн үчүгүй турктанан дойдугутар үерэ-коте аяннаста.

Христофорович эмис биir дойдулааын Буюкжаны, эдор кинини уна тыгыттын операциялаабыт. «Ыксаама, ханас тыгызын эмис онгоруун, олох утюрдэххин байын абыранын» дийр. Андрей, куорат уолун сэмэлиир: «Эмис нахаа аñaабыккын. Аяñ бокуоньнуу, ийзин, эбзин, эдийигин бэркэ билбин, үнсүөм».

Нээлээз түйт түйт күн - операция кун. Олох ыараан, уустууган, ыараанах элбээз. Ордук абаалаа: эдээрдэр ыалдынылар үкээзтээ. Урдук категориялаах хирург Н. Х. Афанасьев балтара тынинчи операциян онгорбут, бу дылаадаа икки авторской санаа арынылаах. Кини саха чулуга хуира Д. А. Гурьев оскуолатын ааспыта, уонбисэ сүлбигүрээ үлээзбэйт.

1968 сүллаахха Благовещенскайдаа мединиститту бутэрээт, эдэр специалист Амма оройонун тубалынылтын кылаабынай врачынан анаммыта, материальна-технической базын бөвөртгүүтүү, эмтээчин көльчүүнүн урдэтийг элбэйг онгорбута. 1970 сүллаахха «Кильбизиннэх үлэтин иñин» медалынын наарадаламынта.

Николай Христофорович удааабут уохтаах, эдээрдээрчим-

нээх. Иллэнг кэмигэр хоноон-ырыа айыынан дварыкстанар. Коллективин үлэñиттээрин үерүүлэх күннэрин, юбилейдарын тэрийнгэ бынччын кыттар. Эмтэнэр кэммэр (50-ча хонук устатыгэр) хас да үерүүлэх түгэни бэлиэтээнгээ түбүгүрдээ. Онууха биñиги палатын тахсыбытын враах эминэн суурыйан, Христофоровичырыа-тын тексин ватманга бөдөн буука-баларын нотатын кытта суруй-

олохтоох, ыал буулбут икки уолттардах, кийинтгэрдээх, сизнэр-дээх. Оюлоро дынэлэргээр үктэн-нэрбэлтэр, ыарыыын оюлорго си-хыарын дийн уоттан куттанар курдук куттагаллар. Александр кэргэн Алтайской кыраяга олор. Дызигин суттана сатыр да, аныгы бюрократия уруктууаар еессе сайдыбыт, куотунаар, кубуль-тар утар үүтэ-хайаара үкээ бэрт.

Орньюр куруу тугу да ситис-пээк, кураанах эргиллэр. Манынк уустук измигэр Николай Христо-

корер буоллахха, атын врачтардан туюх да уратыта суюх. Хирурдад төхөн операциян онгорбуттарынан итиэнэ төхөн киñини олоххо төннэрбүттэрийн хамнастамматтар. Тариф системата үрдүк идэлээх специалистар үлэлэри көвүлээбэт.

Эмп-томп, оборудование тийбэгэ, силиги тиэгээ үчүгэй хаачысты-балаах матырыаллар кэмчилэрэ, хааны туттараага донорство юара-хаттара хирурдад чэпчэкит суюх үлэлэрийн еессе уустуугурдар.

Киллэрэх хирург-врачтарга олохтууруу правительства турорсара эмис орунаах.

Хирург-врачтар тиылынчанан киñин олуун өлөр өлүү баппафайт-тан бываанын ылаллар, син биir художниктар, скульптордар, суряаачылар курдук, республика-быт киñен туттар интеллигентнэрэ, кини национальный баая, киñен туттуута буолаллар.

Суруйар киñим «Фтиазитрия» научной производственной холбо-нук торакально-хирургической от-делениетыгар специалист уонна киñи биñытынан улахан ыткытавынан тунаанар. Кинини колек-тива еессе 1984 сүллаахха «Саха республикатын үтгүэлээс враиñ» аатын инэроргэ сонгоех докумуон-нары үрдүк тэрилтэлэргэ түнэр-бит эйт. Ол Президемит аппаратын үрдүк өнүүтүн ханын эзэ-хайааңыгар кыбытылла ууруллубут, умнүллубут бываанылаах. Н. Х. Афанасьев үрдүк категориялаах хирург-врач ээс биñытынан бу-олбакка, Д. А. Гурьев түннан ах-тылыарын киñи долгуяа, сэнгэрэ аавар, билбэтэрин билэр. Кини истиг иñирэх изийилдэри сурыйан, төрөбүт улуу тунан ханаатын кыт-та сибээни тутунаар.

— Намига куруутун сүлдьабын. Тапталлаадым Таня төреөбүт-тускээбит Модут сирин-үтүн кэрэ айылтүн сүрэхпэр, дуунабар олус чугастык ылымынабын, иккис төреөбүт дойдум курдук саныбын. Дьено-сэргээлээлээккэй, киñ-холку майгылаах. Бултуубун, отту-убун, сир астыбын, Лена ыраас-чзбэдик салгынын дуохуяа ыймахтыбын, — дийн Николай Христофорович изийн-куйан коп-сири. Хас да оврордоохтор, син-иñэрдээхтэр.

Түбэлэнэн тунаанан өлүү сую-лугар баран иñербитин өрүүнийтүүбүт хирург-врач Н. Х. Афанасьевка, миинин сылы бына эмтээбит, бүөбэйдээбит, санаабын өрө котехлут Намнаавын түббальына кылаабынай враиñ О. П. Хунданов-ка, эмтигир врачар З. И. Попова, бары сиэстэрэлэргэ, элзинтээрэгэ сиргэ тийиэ сүгүүрүйн, истиг сүрэхтэн махталын биллэрэбин. Дьольлоо-сортгалаах буолун дийн алгыбын.

Энгийн үзүүт олус чутталлаах, эпизитээх. Ол эрээри ханаан да санааыг саппаырбат, сирдик мицэргит уостубат.

А. ВАСИЛЬЕВ,
Россия журналистарын
Союзун чилиэн



КҮГҮӨПШҮҮТ – ЧЭПЧЭКИ ИЛИ ИЛЭХ ХИРУРГ

Үрдүк категориялаах хирург-врач
Н. Х. Афанасьев түннан очерк

ар, баянга ооннуур, дөвүүоллур-урга бэлэмнэнэр.

Кеша айылтттан талааннаах баянны, самодеятельный композитор, мелодист. Баянны ылан ими-гэс тарбахтарын үнгүүлэлтээ да ырыа дыэрэйэр, көхсүүтүн кэнээ-бикээ, санаабыт саппаырыбыт сайраммыкса дылы буолар. Кеша-ны сыйын көнин эмтээмитин кэнээ Христофорович операциялаабыт. Бырынх туруга туссан, тухо баар хааныстыбытын көнөрөн (телефизорын, электроплиткын) дойдугутар аяннаабыт.

Дээдити курдук Н. Х. Афанасьев дьобурдаах, талааннаах, дьону бэйтигээр магнит курдук чуга-хтар, түннан, аныныгас амарах сүрэхтээх. Биir холобуру аялжын. Палатыбыттарын кириээт, аантан унга оронго Александр дийн 62 саастаах нуучча киñити сиппигта, хатынгы, үрдүк ундохтаах. Уй-лээх-сааынгар супоппраабыт, эдэргээс сыйры-айан бөрөн аасп-ти киñи үс кырьылаа быннылаах.

Кылгас болдьоххобыраа бы-стасылдыбыт, ол кэмгээ дийнтийн куорат дьяналтата атын дьонгно биэрт. Кырьдаас бу куоракка

форович өйөөн, дыалалын си-ти-нихэх дээр балынгаа сый, эм-тэн-эмтэн сирыйт дийн сүбэлээбить. Александр эмээхинин кытта кырдьбытын ахтан, Алтайга коппугт.

Н. Х. Афанасьев Саха республикатын хирурдарьи ассоциациятын вице-президент. Хирург-врачтар социальный комүскэллэрэйн боплууостарын утумсаахтын турорсар. Олортон бастактыг түлээ, олох усулубойтайтын туспры, материалын олохторун үйгүтүн үрдэтийн, ассоциация чили-энэрийн профессиональны уонна тус бэйэлээрин интэрийстэрийн комүскээни хаччыйны.

Рынчны экономическая сын-хыннаанылараа страховой медицинаа кириигээ угус эмтийн учреждениелар бэлэмнэрэ суюдаа саастаах нуучча киñити сиппигта, хатынгы, үрдүк ундохтаах. Республика нийлийнээтийн, эмчтээр бэйэлээрэ даафын страховование систематын толору өйдөбөттер.

Бюджетны эзэг ситэри убүлээмжт, онуухаа бий доруубайхарыстыбылын үлэñиттэрийн хамнастараа 2-3 хойтутуур, уоппушкалын, аяннаарын харыстыбылын атын системаларыг кыха-тарын көнөр тунаныаха.

Саха республикатын хирурдарьи ассоциациятын вице-президент Н. Х. Афанасьев саха норуутун үнүүлччугаах хирура Д. А. Гурьев аатынай бириэмийн хирурги-ческий салуусын сайыннырыга практикаа уонна наукаа кылааты

Ассоциация «Хирург-врачтар социальный комүскэллэрин түннан» сокуон дуу, уураах дуу бывырайагын Ил Түмэнгэ киллэрэй билааннаах, сүрүннээн манынкытын турорсар: хирург-врач үлэтийн буорталаах усулубойалаах үлэ-нит үлэтигэр тэнэээнин, үрдүк идэлээх специалист биñытынан орто хамнаа 2-3 тогул улаатых-таах. Уоппушкалын үнүүн рен-тогтуун үрдэтийн, ассоциация чили-энэрийн профессиональны уонна тус бэйэлээрин интэрийстэрийн комүскээни хаччыйны.

Хирург-врачтары дынэнэн хаччыйны олохтоох дъяналталаар бастакты уочараттаах соругуулан бываарыахтаахтар. Хирурунан 15 сыйтан ордук үлэлээбийт: эр дьон пенсионя 50, дъяхталтлар 45 саастаарыг тахсалларын олохту-охха. Манын үрдүк идэлээх врачтары пенсияа тахсыбытын ахтан, киригээнийнээтийн, эмчтээр бэйэлээрэ даафын страховование систематын толору өйдөбөттер.

Саха республикатын хирурдарьи ассоциациятын вице-президент Н. Х. Афанасьев саха норуутун үнүүлччугаах хирура Д. А. Гурьев аатынай бириэмийн хирурги-ческий салуусын сайыннырыга практикаа уонна наукаа кылааты

Бэйэг суюл аартыгын, эн, ылан көрдөрөн. Биниктээх ороккон сылаанын, сыламын, Үерүүтүн, сылаатын ойдүүбүн, билиэйн.

КҮҮНГҮ КЭММИТИН САНАТАН

Кумхатаах алааска кирибйтим: Эргиччи бэс мастар, талахтар, Кэрий хатынгар уүммүгтэр. Сизркилэ күхэх нуурун санатар. Көлүчизм талбааран бу турар. Чуумпурбут кытлыга кириэммин, Эн ыраас уугуттан бааммыт. Чэй испит кэммитин саныбын. Күн тыгар, күнхүн тэйтэн, Уркку кэммитин санатан, Сайынгын сыралван кэммэрийн. Сөрүүкэн сөтүүлүүр күммүтүн, Алаасылт кумаар сыйламнаан, Аасптын ахтын кэммитин. Оол, кустар көттүлэр, оол, хаастар, Ойуурга кубахтар сырсаллар... Бэс маñы таарылан, Тайхыгт тарайан сүүрэрийн, Моиторук сиппээкс сырсырын, Кийэтийн куртуях санатын, Кус-хаас бултаабыт кэммитин. Күнхүнгү кэммитин санатан, Аасптын чанчыгып туртайан эрэрийн. Олорбут сирбите көрмүүн, Кытлыга тураммын санаатын, Олохпүт аасптын өйдөтүм.

**ЫАМ ҮЙЫН 10 күнчүттэй 30 күнчүр «ДИЭРИ УЛУ-
УСПУТУГАР «БОЛГОЙН – ОВОЛОР!» ОПЕРАЦИЯ
ҮЙТЕЛЛЭРЛЭЛ**

**ТЭРИЛТЭЛЭР САЛАЙААЧЧЫЛАРА, СУОЛГА АЛ-
ДЬАНЫЛААХ-КЭЭБЭНИЛЭХ АВТОТРАНСПОРТЫ ТАААРЫМАН!**

**СУОПНАРДАР, БУКА ДИЭН БОЛГОМОТЛООХ
БУОЛУН!**
**ТӨРӨНПҮТТЭР, ОВОЛОР СУОЛГА СЭРЭХТЭЭХ-
ТИК СЫЛДЫАХТААХТАРЫН ӨЙДӨТҮН!**

КҮН КҮБЭЙ ИЙЭБИН

Күн күбэй ийэбин түүн түхээн көрербүн, Ахтабын-саныбын, эр сүллаах хөнгүүнин,

Ахтаммын, санаамын дийн баа санаалаа.

ХОС ҮРМЫАТА:

Эн сүллаас илигигин, айыммыт хархыхын, Эйээс сүйнгэйн, сайаа дуунын, Сир арчмын анализын – күн күбэй ийэбин Ахтаммын, санаамын дийн баа санаалаа.

ХОС ҮРМЫАТА:

Эйигин ахтаммын мийн кистээн ытгырьбын, Эр сүллаах үерэхэнт көрсөөрүү ыксырьбын, Талтаабыт хархыхын, эн кэрэ мөссүүнгүн Умнубат эн уолун ахтабыт санаатын.</p

